

Ἄνοιξη· ἡ φύση ντύθηκε βασίλισσας πορφύρα
καὶ λάμπει 'ς τὴ γιορτάσιμη τῆς πασχαλιᾶς στολή

Γ. Στρατήγ., Τί λέν τὰ κύμ., 111

Τὴν ὥρα ποὺ τὰ θολὰ τ' ἀστέρια τὰ 'δα
θλιμμένα ν' ἀποχαιρετοῦν τὴ γῆ
ἐσένα σὰν γιορτάσιμη λαμπάδα
καμαρωτὰ σὲ κράταγε ἡ αὐγή

Ι. Πολέμ., Πηλ. βιολ.⁴, 67. Συνών. γιορταστικός, γιορτερός.

γιορτασμα τό, Πελοπν. (Καλάβρυτ. Σουδεν. κ.ά.)
Πόντ. (Οἶν.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν. Ἀράχ.) — Λεξ.
Βλαστ. Δημητρ. κ.ά. γιορτασμαν Πόντ. (Οἶν. κ.ά.) γιορ-
τιασμα Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κορινθ. Κορών. Φεν.) Στερελλ.
(Αἰτωλ. Ἀκαρναν.) κ.ά. γιορταγμαν Πόντ. (Οἶν. κ.ά.)

Ἐκ τοῦ Ἑλληνιστ. οὐσ. ἐορτασμα. Ὁ τύπ. γιόρ-
τιασμα ἐκ τοῦ ρ. γιορτάζω, τὸ ὅπ. βλ.

1) Ἡμέρα ἐορτῆς, ἐορτασμός Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κορινθ.
Κορών.) Πόντ. (Οἶν.) Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀκαρναν.) — Λεξ.
Βλαστ. Δημητρ.: Ἐχομε καὶ νῖα καλὴ βαντιέρα, μὰ εὐ-
τοῦνη τὴ βγάνουμε μοναχὰ σὲ γιορτιάσματα (βαντιέρα =
δίσκος κεράσματος) Κορών. 2) Ἐπέτειος ὀνομαστικῆς ἐορ-
τῆς Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κορινθ. Κορών. Σουδεν. κ.ά.)
Στερελλ. (Ἀράχ.) κ.ά.: Ἀμὰν εἶναι τὸ γιορτίασμα τοῦ παι-
διοῦ της, ἡ νοικοκυρὰ θὰ στρώσῃ τὴν ἀπλάδα 'ς τὸ πάτωμα
(ἀπλάδα = εἶδος μαλλίνου τάπητος) Καλάβρυτ. 'Σ τὰ
γιορτιάσματα τοῦ νοικοκύρη στρώνουν τὴ σάλα μὲ βε-
λέντζες Ἀράχ. Μεθαύριο, τ' ἄγιο-Σπυριδώνου, ἔχετε τὰ
γιορτιάσματα τοῦ γιοῦ σας Κορών. Πρέπει νὰ πάω νὰν τὴ
χαιρετήσω, ἔχει τὰ γιορτιάσματα τ' ἀντροῦς της αὐτόθι.
Συνών. γιορτή 1β, γιορτάσι 1β, σκόλη. 2) Πληθ., γλυκύσματα παρασκευαζόμενα ἐπ' εὐκαιρίᾳ ὀνο-
μαστικῆς ἐορτῆς Πελοπν. (Φεν.)

γιορτασμός ὁ, ἐορτασμός λόγ. σύνθηθ. γιορτασμός
Λεξ. Βλαστ. Δημητρ.

Γιόρτασμα 1, τὸ ὅπ. βλ.

γιορταστής ὁ, ἐορταστής λόγ. σύνθηθ. καὶ δημῶδ. Κύ-
θηρ. γιορταστής Πελοπν. (Βερρεστ. Γαργαλ. Δημητσάν.
Δίβρ.)

Τὸ Ἑλληνιστ. οὐσ. ἐορταστής.

Ὁ ἐορταστής, ὁ πανηγυριστής ἐνθ. ἀν.: Ἄσμ.

Ἐκεῖ ποὺ πιάνει ὁ γιορταστής, τὰ ὄρνια κοιὰς χορ-
ταίνουν
Δημητσάν.

Κοντοκαρτέρα, γιορταστή, κάτι νὰ σὲ ρωτήσω
αὐτόθι.

Μιὰ μαδινάδα θεὰ πῶ ἀπάνω 'ς τὸ λεμόνι,
νὰ ζήσῃ ὁ ἐορταστής κ' ἡ συντροφιά μας ὅλη

Κύθηρ. || Ποίημ.

Καθὼς πᾶν μὲ τραγούδια οἱ γιορταστᾶδες

Ι. Ζερβός, Τραγούδια, 64, 8. 2) Ἐπιθετ., ἐορταστικός, ὁ
ἔχων ἐορταστικὴν ὄψιν, ἐμφάνισιν Ι. Ζερβός, Τραγούδια,
29, 13: Ποίημ.

Νοικοκυρὰ παντοῦ ἡ ἐλιά, γιορταστής τ' ἀμπέλι
Συνών. γιορτάρης.

γιορταστικός ἐπίθ. ἐορταστικός λόγ. σύνθηθ. γιορτα-
στικός σύνθηθ. γιορτιαστικός Λεξ. Δημητρ.

Τὸ ἀρχ. ἐορταστικός.

Πανηγυρικός, ἐορτινός.

Συνών. βλ. εἰς λ. γιορτάσιμος.

γιορτερά ἐπίρρ. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γιορτερός.

Ἐορτασίμως, ἐορταστικῶς πολλαχ.: Τοιμάζεται γιὰ
τὴν ἐκκλησιά. Ἀκούει νὰ χτυποῦν οἱ καθάνες γιορτερά
κι ἀτελείωτα Θράκ. (Σαρεκκλ.) Συνών. γιορτάσιμα.

γιορτερός ἐπίθ. πολλαχ. γιορτινός Θράκ. (Αἶν.) Λήμν.
(Πλάκ.) Προπ. (Μηχαν.) γιορτερός Μυκεδ. (Καταφύγ.)
γιορτινός Θεσσ. (Πήλ.) Μυκεδ. (Ἀρέθουσ. Ἀρν. Σέρρ.)
Ἐκ τοῦ οὐσ. γιορτή καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-ερός.

Ἐορταστικός, ἐορτάσιμος πολλαχ.: Γιορτερά ροῦχα Θήρ.
Γιορτερὴ μέρα σήμερα καὶ ἔχετε φασούλια; Ὁ Θεγός νὰ
σᾶς ἐλεήσῃ! Θράκ. (Μέτρ.) Γιορτερά τραγούδια, ποὺ
τραγουδεῖσθαι 'ς τίς γιορτές Κρήτ. Τὰ γιορτερά τὰ
ροῦχα τὰ φορούσασι 'ς τίς μεγάλες μέρες, τίς γιορτερές
Βιθυν. (Κίος). Ἐχω δυὸ κορδέλις, μιὰ καθημερ'νὴ καὶ μιὰ
γιορτινὴ Προπ. (Μηχαν.) || Παροιμ. φρ. Οὐ τιμπελ'ς
γιορτινὴ τὴν ἔχ' τὴ δουλειὰ (οἱ ὀκνηροὶ σπανίως ἐργάζονται)
Μυκεδ. (Σέρρ.) 2) Οὐδ. πληθ. ὡς οὐσ., γιορτερά = τὰ κατὰ
τὰς ἐορτὰς φερόμενα ἐνδύματα πολλαχ.: Φόρειε τὰ γιορτερά
της Εὐβ. (Βρύς.) Γιάντα φορεῖς πάλι τὰ γιορτερά σου; Εὐβ.
(Κουρ.) Γ-οῦλος ὁ κόσμος βάζ'νε τὰ γιορτερά τ'ς καὶ χαι-
ρ'δαι Θράκ. (Μέτρ.) || Ποίημ.

Φοροῦν τὰ δέντρα γιορτερά, μοσχᾶτα τὰ λουλούδια
Γ. Βιζυην., Ἀθιδ. Ἀδρι², 9,9. Συνών. βλ. εἰς λ. γιορ-
τάσιμος.

γιορτεύω ἀμάρτ. γιορτεύγω Ρόδ.

Ἐκ τοῦ Βυζαντ. ἐορτεύω, τὸ ὅπ. ἐκ τοῦ οὐσ. ἐορ-
τή, ὅπου καὶ γιορτή, καὶ τῆς καταλ. -εύω.

Γιορτάζω, Α1, τὸ ὅπ. βλ.

γιορτή ἡ, ἐορτὴ λόγ. κοιν. καὶ δημῶδ. Κάμπ. Κάσ. Δ.
Κρήτ. Πόντ. Σύμ. γιορτὴ κοιν. καὶ Ἀπουλ. (Καλημ.) Καλαβρ.
(Μπόβ.) Καππ. Πόντ. — Ι. Βενιζέλ.², Παροιμ., 178,30 καὶ
328, 629. γιορτὴ βόρ. ἰδιώμ. γιορτὴ Μυκεδ. (Βελβ.) γιορτὰ
Τσακων. (Βάτικ. κ.ά.) γιορτῇ Καππ. (Ἀραβάν. Γούρτον.
Σίλ. κ.ά.) Ἰορτὴ Ἰθάκ. Μεγίστ. Ἰορτὴ Μυκεδ. (Γαλατ.
Δρυμ.) Στερελλ. (Γαλαξ.) κ.ά. ὀρτὴ Καππ. (Φάρασ.) Νάξ.
(Ἀπύρανθ.) Σίφν. βιορτὴ Βύρων 2, 696. Πληθ. γιορτές
κοιν. ἐορτάδες Δ. Κρήτ. Κύπρ. Πελοπν. (Πάτρ.) γιορτὴ
Ἀπουλ. γιορτάδες πολλαχ. γιορτάδες βόρ. ἰδιώμ. γιορτά-
δεις βόρ. ἰδιώμ. γιορτάδες Καλαβρ. (Μπόβ.) Τσακων. γιορ-
τάδες Κύπρ. γιορτάς Καππ. (Μισθ.) γιορτάρες Καππ. (Ἀρα-
βάν.) Γεν. γιορτάρων Κεφαλλ. Οὐδ. γιορτία τά, Πελοπν.
(Τριφυλ.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἐορτή. Ὁ τύπ. γιορτὴ ἐκ τοῦ γιορ-
τὴ, ἴσως δι' ἐνδιαμέσου τύπ. γερτὴ. Πβ. Α. Μπούτουρ.,
Φωνητ. Ὁρθογρ. Ν. Ἑλλην., 14-32.

1) Πᾶσα ἐορτὴ, ἐορτάσιμος ἡμέρα κοιν. καὶ Καλαβρ.
(Μπόβ.) Καππ. (Ἀραβάν.) Πόντ. Τσακων.: Σήμερα-αὔριο
εἶναι γιορτὴ. Τὸν ἄλλο μῆνα ἔχομε πολλὰς γιορτές. Γιορτά-
ζομε τὴν ἐορτὴ τοῦ ἁγίου Νικολάου σήμερα κοιν. Γιορτὴ,
ποτὲ δὲ δουλεύομε Ἡπ. (Χιμάρ.) Ταχιά εἶναι μιγάλ' γιορτὴ
βόρ. ἰδιώμ. Δὲ γοιτᾶνι γιορτάδεις αὐτεῖν' σήμερα Θεσσ.

(Μεσοχώρ.) Φυλᾶνε τις γιορτάδες γιὰ τὸ γιορτόπιασμα πὺν βγάνει σημαδιακά παιδιὰ (γιορτόπιασμα = σύλληψις ἐμβρύου κατὰ τὴν παραμονὴν Κυριακῆς ἢ ἄλλης ἑορτῆς) Πελοπν. (Ἡλ.) Τῷ γιορτῇ ναι ταχύ; (τί ἑορτὴ εἶναι αὐριο;) Ἀραβάν. Τῷ γιορτῇ ἐν σήμερε; Τσακων. Θὰ ῥθοῦν τις γιορτάδες Πελοπν. (Λεῦκτρ.) Μιὰ σημαία σὰν ἐκείνη τοῦ γιορτάδωνε Κεφαλλ. Εἶνι ἀράδα τῶρα οἱ γιορτεῖς κὶ θὰ κάτσουνι Στερελλ. (Ἀχυρ.) Σὰ παρμένια δὲ δοῦ γήφτιδαμ' τοῦ καντήλ', σὰ γιορταίς καὶ Τῶρετῇ μέρα γήφτουμ' τα (τις καθημερινές δὲν τὸ ἀνάβαμε τὸ καντήλι, τις γιορτεῖς καὶ τὴν Κυριακὴν τὸ ἀνάβαμε) Καππ. (Μισθ.) || Φρ. Βαρεῖα γιορτῇ (= σπουδαία, ἐπίσημος, μ ε γ α λ η) κοιν. Εἶναι βαρεῖα γιορτῇ αὐριο, βάρητσε ἡ μεγάλη καμπάνα Εὐβ. (Βρύσ.) Ἀκριβὴ γιορτῇ (συνών. με τὴν προηγούμεν.) Ρόδ. Ἀλαφρεῖα γιορτῇ (ἀσήμαντος, μικροτέρας σπουδαιότητος ἁγίου) κοιν. Ἀλαφρὸ γιορτῇ (συνών. με τὴν προηγούμεν.) Καππ. (Μισθ.) Ἀλαφρὰ γιορτῇ (ἐλαφρόνους) Μακεδ. (Βελβ. Κοζ.) Τ' θ' κή σ' ν ἀμ' δ' α θὰ πάρ' αὐτός; ἀλαφρὰ γιορτῇ! (εἶσαι πολὺ ἀνόητος, ἐὰν νομίζεις ὅτι θὰ νυμφευθῇ τὴν ἀνεψιάν σου κ ε φ α λ ι, μ υ α λ ὸ π ο ὗ τ ὸ χ ε ι ς!) Μακεδ. (Κοζ.) Κατόπιν ἑορτῆς (μεθ' ἑορτῆν, με καθυστέρησιν) ἐπὶ τῶν ἐνεργούντων μετὰ τὸν προσήκοντα χρόνον) λόγ. κοιν. Ἀπὸ γιορτῆς (συνών. με τὴν προηγ.) Θῆρ. Ἀπὸ γιορτῆς βγάλε τὰ ροῦχα σου αὐτόθ. Πιάνω γιορτῇ (τηρῶ, δὲν ἐργάζομαι κατὰ τὴν ἐορτάσιμον ἡμέραν) Καππ. (Μισθ.) Ἀσκημὴ γιορτῇ τοῦ χρόνου (ἐπὶ δυσμόρφου γυναικὸς) ἐνιχα. || Παροιμ. Ἀσκημ' ἑορτῇ σὰ βρέχη (ἀπειλὴ διὰ ξυλοδαρμόν εἰς τοὺς παρεκτρεπομένους) Κάρπ. Σάββατο, κοτὴ γιορτῇ (ἐπὶ ἐπικειμένων γεγονότων) Σῦρ. κ.ά. Κυριακὴ κοτὴ γιορτῇ Πελοπν. (Παιδεμέν.) κ.ά.

Σάββατο, κοτὰ γιορτῇ, | δὼ κοτὰ κ' ἡ Κυριακὴ Σάμ.

Τετράδη καὶ Παρασκευὴ | τῆς προβατίνας ἡ γιορτῇ Πελοπν. (Κάμπος Λακων.) Γνέσι, ρουκίτσα μ', γνέσι, Πασχάλια γιορτῇ δὲν ἔχεις (ἐπὶ ἀνθρώπων οἱ ὅποιοι δὲν εὐνοοῦνται ὑπὸ τῆς τύχης ἀλλὰ εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ στηρίζονται εἰς τὰς ἰδίας τῶν δυνάμεις) Θεσσ. (Κρυόβρ. κ.ά.)

Τῶν ἀχρεῖω ἡ γιορτῇ, | ὀλίγο καιρὸ κρατεῖ (αἱ ἀνήθικοι πράξεις τῶν ἀνθρώπων ἀποκαλύπτονται συντόμως) I. Βενιζέλ. Παροιμ.². 328, 629. Ἡ Ὑπαπαντὴ μαζεῖ τις γιορτεῖς μπρουστά μὴ τ' ἀντὶ (αἱ πολλὰ ἑορταὶ λήγουν με τὴν ἔλευσιν τῆς ἑορτῆς τῆς Ὑπαπαντῆς) Θεσσ. (Δομοκ.) Ἡ παροιμ. εἰς παραλλαγ. καὶ ἀλλαχού. Ὁ ἀργὸς κάθε μέρα τὸ χεῖ γιορτῇ (ἐπὶ ἀργοσχόλων) I. Βενιζέλ., Παροιμ.², 178, 30. Γιὰ τὸν ἀκαμάτη καὶ τὸ φαγᾶ κάθε γιορτῇ ἀργία καὶ κατάλυσις (συνών. με τὴν προηγούμεν.) Ν. Πολίτ., Παροιμ. Γ, 672. Γι' αὐτὸν ὅλες οἱ μέρες εἶναι γιορτάδες (ἐπὶ ὀκνηρῶν) σύνθηθ. Κάθι Διφτέρα τ'ν ἔχ' γιορτῇ βαστάει πὺν τ' Κυριακῇ, λέπ'ς βόρ. ἰδιώμ. Ἡ σημ. καὶ ἀρχ. Πβ. Θεοκρ. Εἰδύλλ. 15,26 «ἀεργοῖς αἰὲν ἑορτὰ» || Ἀσμ.

Δουλεύουμι οὐλ' μέρα, γιορτῇ — καθημῶν ἡ Θράκ. (Σουφλ.)

Χριστούγινα, πρωτούγινα, πρώτη γιορτῇ τοῦ χρόνου Μακεδ. (Δαμασκην.) Τὸ ἄσμ. εἰς παραλλαγ. πολλαχ.

Χέρια ἔχει σὰ λαβάδες, | πὺν τσ' ἀνάβουν τὰ γιορτάδες (ἡ νύμφη ἀπὸ γαμήλιον ἄσμ.) Κρήτ. (Μαλάκ.)

Θάν' ἔρθ' ἡμέρα τ' Αἰ-Γιωργιού, πρώτη γιορτῇ τοῦ χρόνου Προπ. (Μηχαν.)

Μιὰ Κυριακὴ κὶ μιὰ γιορτῇ, μιὰ πῖσημην ἡμέρα ἔκατσα κὶ τραγοῖδησα κ' ἔσσυρα τὴ λαλιά μου Θράκ. (Κομοτ.)

Τῶν πάαιν-ρε 'ς τὴν μάνναν σου τσαὶ κάμε τρεῖς γιορτάδες τῶν πάαιν-ρε τῶν κάλεσε 'π' ἀνατολὴν ὥς δύνει Κύπρ.

Μόνο τὸ μοσχολίβανο πὺν τὸ 'χουν οἱ παπᾶδες τὸ βάζουνε στὸ θυμιατὸ τις πῖσημες γιορτάδες Πελοπν. (Ξηροκ.)

Νὰ λύνεσαι Σαββάτο, ν' ἀλάσσης Κυριακὴ καὶ νὰ μεταλαβαίνης τὴ γάθε ἑορτῇ Κρήτ. (Σητ.)

Ν' ἀγαπᾷς τσι ἑορτάδες, | νὰ νηστεύης τσι Τετράδες (ἐκ γαμήλιου τραγουδιοῦ διὰ τοῦ ὁποίου δίδονται συμβουλαὶ εἰς τὴν νύμφην) Κρήτ. β) Ἡ ὀνομαστικὴ ἑορτὴ προσώπου κοιν.: Σήμερα-αὐριο ἔχω τὴ γιορτῇ μου κοιν. Ἐχου τ' γιορτῇ μ' σήμερα Στερελλ. (Ἀχυρ.) Ἐχ' γιορτῇ σήμερα (ἐορτάζει) Στερελλ. (Ἰπάτ.) Δὲν εἶχαμαν μιγάλον καλαμπαλίζ' σήμερα στ' γιορτῇ τ' Κώστα (καλαμπαλίζ' = γλεντοκόπι) Ἡπ. (Κουκούλ.) Τ'ς Παναγιᾶς ἔχ' τ' γιορτῇ τ'ς ἡ γ' ναῖκα μ' βόρ. ἰδιώμ. Σ τ' γιορτῇ σ' θὰ ῥθοῦμι νὰ σὶ χιριτήσουμι αὐτόθ. Κάητσε χτὲς τὸ βράδυ τὸ πελεκούδι στὴ γιορτῇ τοῦ ἀδερφοῦ μου Πελοπν. (Ξεχώρ.) Νὰ χαίρεσαι τὴ γιορτῇ σου (εὐχὴ) κοιν. Χρόνια πούλλα γιὰ τ' γιορτῇ σ', Μ' χάλ' Στερελλ. (Ἀχυρ.) Ἐτυχι νὰ ἰορτάζ' κὶ 'ς τ'ν ἰορτῇ τ' οὔλα τ' ἀμάξια ἀπόξου ἀπ' ν πόρτα τ' Στερελλ. (Γαλαζ.) || Παροιμ. Κάθε μέρα δὲν εἶναι γιορτῇ (αἱ εὐκαιρίαι δὲν παρουσιάζονται πάντοτε, πρέπει νὰ ἐπωφεληθῇς ἐγκαίρως) Λεξ. Περίδ. Συνών. φρ. Κάθε μέρα δὲν εἶναι τ' αἰ-Γιαν-νι οὐ — τ' αἰ-Γιαν-νι οὐ γι οὐ. γ) Ἐορταστικὴ ἐκδήλωσις, διασκεδάσις Ζάκ.: Ἐγίνηκε ὁ γάμος γιορτῇ, πανηγύρι. δ) Οἰκογενειακὴ ἑορτὴ τελούμενη κατὰ τὴν ἐπέτειον τοῦ προστάτου τῆς οἰκογενείας ἁγίου, κατὰ τὴν ὁποίαν τελεῖται συμπόσιον με συμμετοχὴν τῶν προκρίτων τοῦ χωρίου Ρόδ. ε) Πληθ., αἱ ἐπίσημοι ἑορταί, ἰδίᾳ δὲ αἱ τῶν Χριστουγέννων κοιν. καὶ Ἀπουλ.: Ἐρχονται γιορτεῖς καὶ δὲν ἔχω συγγυρίσει τὸ σπῖτι κοιν. Ἐρχομαι γιορτάδες καὶ πρέπει νὰ τελειώσουμε τὸ γνέσιμο τοῦ μαλλιῦ Ζάκ. Μιθαύριον 'ς τ'ς γιορτάδεις λέον νὰ 'σ' χάσου λίγου βόρ. ἰδιώμ. Ἡ μάννα μ' ἔφκειασι μιὰ ἀτλαζένια πονδία κὶ τ' φονεῖ τ'ς μιγάλεις τ' γιορτάδεις Στερελλ. (Αἰτωλ.) || Φρ. Καλὲς γιορτεῖς! (εὐχὴ ἐπὶ τῇ ἐλεύσει τῶν Χριστουγέννων ἢ τοῦ Πάσχα) κοιν. || Ἀσμ.

Θέλεις κὶ ἀπὸ τὰ ροῦχα μου τὰ καθημερινά μου, ὅπου τὰ βάλλει βασιλιάς τις τρεῖς βιορτεῖς τὸ χρόνο Βύρων 2, 696.

Ὅπου μοῦ καταράστηκε τις τρεῖς γιορτεῖς τὸ χρόνο, τῆς Παναγιᾶς τὸν Αὐγουστο, 'ς τὴν Γέν-ναν δοῦ Σωτήρος καὶ τὴν Λαμυρὴν δὴν Κεργακὴν-νὰ π-πέσω, νὰ πεθάνω Νίσυρ.

στ) Ἡ τελευταία ἡμέρα πρὸ πάσης νηστείας, κατὰ τὴν ὁποίαν παρασκευάζονται ἐκλεκτὰ ἡρτυμένα φαγητὰ Καλαβρ. (Μπόβ.) Πόντ. (Τραπ. κ.ά.): Αὐριο γιορτῇ ἐν Τραπ. 2) Εὐάρεστος συναισθηματικὴ κατάστασις, εὐφροσύνη Ἀπουλ. (Καλημ.): Ἡ γ-γιορτῇ, πὺν μῶκαμε ἄρτε, πὺν ἔτ-τασα 'ς τὴ Γρέξια (τὰ εὐάρεστα συναισθήματα πὺν αἰσθάνθηκα, μόλις ἔφθασα στὴν Ἑλλάδα). 3) Φαγητὸν ἐκ κρέατος καὶ χονδραλεσμένου σίτου ἢ ἐξ ἐρεβίνθων καὶ ἐλαίου παρασκευαζόμενον κατὰ τὴν ἡμέραν ἑορτῆς ἁγίου ἢ κατὰ τὸ γαμήλιον

συμπόσιον Σάμ. (Κουμαδαρ. Μυρανατζ. κ.ά.) 4) Ἄνθη τῆς ἐκκλησίας χρησιμοποιηθέντα κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς ἁγίου, τὰ ὅποια λαμβάνουν οἱ πιστοὶ μετὰ τὴν λειτουργίαν ἐκ δίσκου ρίπτοντες εἰς ἕτερον χρηματικόν τι ποσὸν κατὰ προαίρεσιν Σάμ.

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. *Γιορτὴ Πελοπν.* (Ξηροκ.)

γιορτιακός ἐπίθ. Θράκ. (Σαρεκκλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γιορτὴ* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -*ιακός*.

Ἑορταστικός, *γιορτιανός*, τὸ ὅπ. βλ. Ἀντίθ. κα-
θ' ἡμερὶν *γιορτιανός*.

γιορτιανὰ ἐπίρρ. Εὐβ. (Κουρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. *γιορτιανός*.

Κατὰ ἐορτάσιμον ἡμέραν: *Γιορτιανὰ δουλεύετε*;

γιορτιανός ἐπίθ. ἐνιαχ. γιορθιανός Κρήτ. γιορτιανός βόρ. ἰδιώμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γιορτὴ* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -*ανός*.

Ἀρμόζων εἰς ἐορτήν, ἐορταστικός: *Σήμερα φουρεῖ τοῦ γιορτιανό τ'ς φ'στάν' ἐνιαχ. βόρ. ἰδιώμ. Σήμερα φουρεῖς τὰ γιορτιανὰ σ', λέπου Εὐβ. (Ἀκρ.)*

γιορτιάτικος ἐπίθ. ἐορτιάτικος Δ. Κρήτ. γιορτιάτικος σύνθηθ. γιορτιάτ'κος Πόντ. (Τραπ.) γιορτιάτ'κους πολλαχ. βόρ. ἰδιώμ. γιορτιατικός Θράκ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γιορτὴ* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -*άτικος*.

Ἰδίᾳ ἐπὶ ἐνδυμάτων, ὁ εἰς ἐορτήν ἀρμόζων, ἀνήκων, ἐορταστικός σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Τραπ.): *Γιορτιάτικα ροῦχα. Γιορτιάτικη μέρα. Σήμερα φοροῦν ὅλοι τὰ γιορτιάτικὰ τους ροῦχα σύνθηθ. Γιορτιάτ'κον λῶμαν (= ἐνδυμα) Τραπ. Πρὶν ὀγδόντα χρόνια τὰ σεγκούνια τὰ κεντοῦσαν τὰ γιορτιάτικα με χρυσὲς κλωστές, καὶ τὰ ἄλλα με κόκκινες Ἡπ. (Ἑλληνικ.) Καθημερ'νιάτ'κα, γιορτιάτ'κα ροῦχα Θεσσ. (Τρίκερ.) Γιορτιάτ'κον τραπέζ' Μακεδ. (Βόιον). Γιορτιάτ'κους νου-*dās* (αἰθουσα ὑποδοχῆς κατὰ τὰς ἐορτάς) Μακεδ. (Κοζ.) || Παροιμ. *Γιορτιάτικη δουλειὰ ποτὲ δὲν προφτελεύει* (ὅτι ὁ ἐργαζόμενος εἰς ἐορτάσιμον ἡμέραν ἀμυρτάνει) Ν. Πολίτ., Παροιμ., 4, 524 || Ποίημ.*

Κ' εἰν' ὅλοι 'ς τὲς γιορτιάτικες ντυμένοι φορεσιεῖς Κ Κρυστάλλ. Ἔργα, 1, 148. Τὸ ἐπίθ. καὶ ὡς οὐσ. κατὰ πληθ. γιορτιάτικα, τὰ = ἡ ἐορτάσιμος περιβολὴ σύνθηθ.: *Ἔβανα σήμερα τὰ γιορτιάτ'κα μ' γιὰ νὰ πάουν 'ς 'ν ἀκκλη-
σά (= εἰς τὴν ἐκκλησίαν) Ἀλόνν. || Ποίημ.*

Μὰ ἐκεῖος πὺν ἐφόρειε τὰ γιορτιάτικὰ του,
λίγο ἔλειψε νὰν τῶρτη ἀποπληξία
κ' ἐφώναξε πὺς εἶναι προδοσία
Α. Λασκαράτ., Στιχουργ., 2, 43.

γιορτικός ἐπίθ. Κύπρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γιορτὴ* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -*ικός*.
Γιορτινός, τὸ ὅπ. βλ. Τὸ οὐδ. κατὰ πληθ. ὡς οὐσ., ἡ ἐορτάσιμος ἐνδυμασία: Ἄσμ.

Χαλάλιν σας τ' ἀπ'πάριν μου τῶαι τὰ ὑπάφκοντά μου
χαλάλιν σας τὰ ροῦχα μου τὰ κάχα γιορτικά μου
(κάχα = κάθε). Συνών. βλ. εἰς λ. *γιορτάσιμος*.

γιορτινοντυμένος ἐπίθ. Α. Καραβίτσ., Λόγ. Πλῶρ., 19.

Ἐκ τοῦ ἐπίρρ. *γιορτινὰ* καὶ τῆς μετοχ. *ντυμέ-
νος*, διὰ τὴν ὅπ. βλ. *ντύνω*.

Ἄσμ. Ἑορταστικῶς ἐνδεδυμένος: *Γιορτινοντυμένοι γύριζαν 'ς τὰ σκαριά.*

γιορτινοντυνᾶτος ἐπίθ. Ἡπ. (Ριζοβ.)

Ἐκ τοῦ ἀμάρτ. ρ. *γιορτινοντύνω* καὶ τῆς πα-
ραγωγ. καταλ. -*ᾶτος*, ἀναλογικῶς πρὸς τὰ *γελῶ - γε-
λᾶτος*, *τρέχω - τρεχᾶτος*.

Ἄσμ. Ἑορταστικῶς ἐνδεδυμένος: Ἄσμ.

Περδικούλα γιορτινοντυνᾶτη κι ὁμορφο πουλλί,
αὐτοῦ στὰ πλάγια πὺν κοιμᾶσαι καὶ στὰ πετρωτὰ
δὲ φοβᾶσαι τὰ γεράκια καὶ τὸ σταυραῖτό;

Συνών. *γιορτινοντυμένος*.

γιορτινός ἐπίθ. σύνθηθ. γιορτινός Στερελλ. (Ἅγιος Κωνσταντ.) γιορτ'νός βόρ. ἰδιώμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *γιορτὴ* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -*ινός*.

Ἄσμ. εἰς ἐορτήν ἀνήκων ἡ ἀναφερόμενος ἐορτάσιμος, ἐορτα-
στικός σύνθηθ.: *Γιορτινὴ μέρα - φορεσιά. Γιορτινὰ ροῦχα -
φορέματα σύνθηθ. Ἔβαλε τὴ γιορτινὴ του τὴ φωνή (εἰρων.,
τὴν ὠραιότεραν φωνὴν του, τὴν καλή του) Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Πουδιά β' λουδένια, κόκλ'ν', γιορτινὴ Στερελλ.
(Ἅγιος Κωνσταντ.) Δὲν ἔπανε 'ς τοὺς δρόμους ἡ γιορτινὴ
ἀλαλαγὴ Γ. Βλαχογιάνν. εἰς Προπύλ., 1, 241. Τριγύριζαν
τώρα 'ς τὰ δυὸ σαλόνια καὶ 'ς τὸ διάδρομο με φορέματα
γιορτινὰ Γ. Ξενοπ., Ἀφροδ., 263 || Ἄσμ.*

Γιαννάκη, τί τὰ φόρεσες τὰ γιορτινὰ σου ροῦχα,
τὴν κόκκινη τὴ φέριμελη, τὸ πράσινο ταμπάρο;
(φέρμελη = εἶδος ἀνδρικοῦ γελέκου ταμπάρο = εἶδος ἐπα-
νωφορίου ἀχειριδῶτου) Πελοπν. (Δίβρ.)

Θὰ στεῖλω βάρια τῶν Βαγιῶν, λαλούδια τοῦ Λαζάρου,
καὶ τὸ Μεγάλο Σάββατο τὰ γιορτινὰ σου ροῦχα
(μοιρολ.) Πελοπν. (Σκορτσιν.) β) Θηλ. ὡς οὐσ., νοουμένης
τῆς λ. ἡμέρα, ἐορτάσιμος ἡμέρα, ἡ ἐορτὴ Κεφαλλ.
γ) Οὐδ. πληθ. ὡς οὐσ., νοουμένου τοῦ οὐσ. *φορέματα*,
ροῦχα, ἡ ἐορτάσιμος ἐνδυμασία σύνθηθ.: *Ἔβαλε - ἐφόρε-
σε - ἦρθε (με) τὰ γιορτινὰ του. Βάζω τὰ γιορτινὰ μου
σύνθηθ. Χόριβαν οἱ τσοῦπισ μὴ τὰ γιορτ'νὰ τ'ς κι τὰ φλω-
ριὰ ἀρμαθιές 'ς τοὺν λιμό τ'ς Στερελλ. (Παρνασσ.) Ν-δυμέ-
νοι 'ς τὰ γιορτινὰ των ἐχορεῦγασι μ-πάρια πολ-λὸν ὠραῖα
Χίος || Ποίημ.*

Κάθε λεβέντης, κάθε ταίρι
τὰ γιορτινὰ λαμπροφοροῦνε
καὶ με λαμπὰδ' ἄσπρη 'ς τὸ χέρι
Χριστὸς ἀνέστη ὅλοι ἀκοῦνε

Φ. Πανῶ, Λυρικ., 405.

Κανεῖς διαβάτης δὲν περνᾶ,
κάνέν' αὐτὴ δὲν καρτερεῖ,
πὺν 'ς τὰ μπαλκόνι ὀρθὴ φορεῖ
τὸ γιορτινὸ της τὸ γκερνά

Ζ. Παπαντων. εἰς Ἀνθολ. Η. Ἀποστολίδ., 336. 2) Ἄσμ. Ἑορ-
τασίμως ἐνδεδυμένος πολλαχ.: *Γιορτινὸ σὲ βλέπω σήμερα
Κεφαλλ. κ.ά. || Ποίημ.*

Τριγύρω πᾶν οἱ ἄλλοι χωριανοί, φίλοι καὶ συμπεθέροι
γιορτινοὶ κι ἀρματωμένοι

Γ. Βλαχογιάνν., Λόγ. κι ἀντίλογ., 78.

